

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

A6-0196/2009

1.4.2009

BETÄNKANDE

om begäran om fastställelse av Aldo Patriciellos immunitet och privilegier
(2008/2323(IMM))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Aloyzas Sakalas

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT	3
MOTIVERING	5
BILAGA: Artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution.....	5
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	5

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT

om begäran om fastställelse av Aldo Patriciellos immunitet och privilegier (2008/2323(IMM))

Europaparlamentet fattar detta beslut

- med beaktande av Aldo Patriciellos begäran om fastställelse av hans immunitet, med anledning av ett brottmål vid distriktsdomstolen i Campobasso, daterad den 11 november 2008 och tillkännagiven i kammaren den 20 november 2008,
- efter att ha hört Aldo Patriciello i enlighet med artikel 7.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av artiklarna 9 och 10 i protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965 ("protokollet") och artikel 6.2 i akten om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet av den 20 september 1976,
- med beaktande av EG-domstolens domar av den 12 maj 1964, 10 juli 1986 och 21 oktober 2008¹,
- med beaktande av artiklarna 6.3 och artikel 7 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A6-0196/2009), och av följande skäl:
  - A. Aldo Patriciello är ledamot av Europaparlamentet, och hans valprovning genomfördes av parlamentet den 15 juni 2006.
  - B. Enligt EG-domstolen måste Europaparlamentet och de nationella rättsliga myndigheterna samarbeta för att undvika konflikter i tolkningen och tillämpningen av protokollets bestämmelser. När en ledamot av Europaparlamentet åtalas vid en nationell domstol och denna domstol informeras om att ett förfarande om fastställelse av dennes immunitet och privilegier har inletts i enlighet med artikel 6.3 i arbetsordningen, måste därför denna domstol skjuta upp processen och begära att parlamentet avger ett yttrande så fort som möjligt².
  - C. Enligt artikel 10 i protokollet har parlamentsledamöterna under Europaparlamentets sessioner samma immunitet på sin egen medlemsstats territorium som ledamöterna i landets eget parlament. Immuniteten gäller dock inte om en ledamot tas på bar gärning vid lagöverträdelse. Detta hindrar inte Europaparlamentet från att utöva sin rätt att upphäva immuniteten för en av sina ledamöter³.

---

¹ Dom av den 12 maj 1964 i mål 101/63, Wagner mot Fohrmann och Krier (REG 1964, s. 383; svensk specialutgåva, volym 1, s. 203), dom av den 10 juli 1986 i mål 149/85, Wybot mot Faure m.fl. (REG 1986, s. 2391; svensk specialutgåva, volym 8, s. 703) och de förenade målen C-200/07 och C-201/07 Marra mot De Gregorio och Clemente, ännu inte offentliggjorda i Rättsfallssamlingen från Europeiska gemenskapernas domstol och förstainstansrätt.

² Domar i de förenade målen C-200/07 och C-201/07 Marra, punkterna 42 och 43.

³ Artikel 10 i protokollet.

- D. Den tillämpliga bestämmelsen i det berörda fallet är artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution, genom vilken straffrättsligt förfarande kan inledas mot parlamentsledamöter utan särskilda formaliteter, men om kammaren som ledamoten tillhör inte har gett sin tillåtelse får varken kroppsvisitation eller husrannsakan av parlamentsledamoten genomföras, och ledamoten får inte gripas, på annat sätt frihetsberövas eller häktas, förutom i syfte att verkställa en dom eller då ledamoten tas på bar gärning vid brott för vilka ett gripande är obligatoriskt i fall av *flagrante delicto*.
- E. I sin nuvarande form ger protokollet inte Europaparlamentet möjligheter att vidta bindande åtgärder för att skydda Aldo Patriciello.
1. Europaparlamentet beslutar att inte fastställa Aldo Patriciellos immunitet och privilegier.
  2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till behöriga myndigheter i Republiken Italien.

MOTIVERING

I. SAKFÖRHÅLLANDE

Vid sammanträdet den 20 november 2008 tillkännagav parlamentets talman att han hade mottagit en begäran om fastställelse av Aldo Patriciellos parlamentariska immunitet, daterad den 11 november 2008, vilken vidarebefordrades till utskottet för rättsliga frågor i enlighet med artikel 6.3 i arbetsordningen.

Begäran är kopplad till åklagarmyndighetens åtal mot Aldo Patriciello och det faktum att en brottmålsprocess för närvarande pågår vid distriktsdomstolen i Campobasso (mål nr 106/2004 r.g.n.r.).

Aldo Patriciello anklagas för överträdelse av artiklarna 81.2, 323.1, 323.2, 640 a, 56, 640 andra punkten nr 1, 56, och 316 a i strafflagen, samt överträdelse av artiklarna 31, 32.1, 32.3, och 44 c i den konsoliderade lagen om byggnadssektorn (*Testo Unico sull'Edilizia*).

Enligt åtalet från den lokala åklagarmyndigheten tog Aldo Patriciello, som vid tidpunkten för omständigheterna i målet var vice ordförande och fullmäktig i regionen Molise och en inflytelserik, mäktig referenspunkt och politisk artiklarna "hjälpare", samt den verkliga "ägaren" och skaparen av Neuromed – en moralisk och finansiell referenspunkt, del i de förutnämnda lagöverträdelserna tillsammans med den dåvarande ordföranden och dåvarande verkställande direktören i Neuromed – neurologiskt Medelhavsinstitut, det dåvarande juridiska ombudet för Paola Pavone-stiftelsen, den dåvarande generaldirektören för Molise-regionens hälso- och socialpolitiska avdelning samt den dåvarande generaldirektören för hälsomyndigheten i Campobasso.

Mer konkret åtalades Aldo Patriciello för att ha varit delaktig i att styra, kontrollera och stödja de gärningar som begicks av ordföranden för Neuromed och det juridiska ombudet för Paola Pavone-stiftelsen, som den 11 september 2000 upprättade ett avtal om fritt bruk av det "påtalade" institutet i kommunen Salcito, mellan Paola Pavone-stiftelsen (ägare och byggherre till den berörda anläggningen) och Neuromed, i syfte att låta den senare social- och forskningsinstitutionen driva den berörda anläggningen för egen vinning ... som ett "avancerat rehabiliteringscentrum" enligt en (tillfällig) uppgörelse om godkännande från regionen, utan någon form av socialvillkor. Det berörda institutet ska dessutom redan ha inrättats bland annat tack vare att regionen betalade ut ett avsevärt belopp (1 400 000 000 lira) avsett för att institutet (även) skulle drivas som ett social- och hälsovårdsinstitut men drevs som om det vore ett privat företag under politiskt beskydd, som genom "satellitsektorer" vilka alltid är kopplade till sådan verksamhet (rekrytering, omsättning för lokala butiker, olika bolag, företag etc.) försökte uppnå och/eller befästa politisk konsensus, särskilt lokalt, och förskingra de medel som redan hade erhållits – genom att använda pengarna till helt andra ändamål som var fullständigt oförenliga med de syften för vilka medlen hade beviljats.

Institutet försökte också göra stora vinster på de tillhandahållna tjänsterna, som frikostigt ersattes av regionen Molise, till nackdel för både myndigheten och samhället i dess helhet.

Aldo Patriciello åtalades även för förutnämnda stadsplaneringsöverträdelser eftersom han i samarbete med de övriga åtalade ska ha ändrat det officiella ändamålet med fastigheten i kommunen Salcito från ålderdomshem till avancerat rehabiliteringscentrum utan att ha det nödvändiga godkännandet från förvaltningens sida, och använde därmed en fastighet som inte längre hade godkännande, eftersom detta hade beviljats avgiftsfritt för dess ursprungliga sociala ändamål, som inte längre var aktuellt.

II. BESTÄMMELSER OCH ALLMÄNNA KOMMENTARER OM IMMUNITETEN FÖR LEDAMÖTER AV EUROPAPARLAMENTET

Artiklarna 9 och 10 i protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965, har följande lydelse:

Artikel 9:

Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.

Artikel 10:

Under Europaparlamentets sessioner skall dess ledamöter åtnjuta

- a. *vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land,*
- b. *vad avser alla andra medlemsstaters territorium, immunitet vad gäller alla former av kvarhållande och lagföring.*

Immuniteten skall även vara tillämplig på ledamöterna under resan till och från Europaparlamentets mötesplats.

Immuniteten kan inte åberopas av en ledamot som tas på bar gärning och kan inte hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet.

Förfarandet i Europaparlamentet styrs av artiklarna 6 och 7 i arbetsordningen. De tillämpliga bestämmelserna har följande lydelse:

Artikel 6 – Upphävande av immunitet:

1. Parlamentet ska vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier i första hand försöka upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och befästa ledamöternas oberoende när dessa fullgör sina åligganden.

(...)

3. Varje begäran om fastställelse av immunitet och privilegier som en ledamot eller före detta ledamot lämnar in till talmannen ska tillkännages i kammaren och hänvisas till behörigt utskott.

(...)

Artikel 7 – Immunitetsförfaranden:

1. Behörigt utskott ska utan dröjsmål, och i den ordning de inkommit, pröva varje begäran om upphävande av immunitet och varje begäran om fastställelse av immunitet eller privilegier.
2. Utskottet ska lägga fram ett förslag till beslut, i vilket utskottet endast ska rekommendera huruvida en begäran om upphävande av immuniteten eller en begäran om fastställelse av immunitet och privilegier ska bifallas eller avslås.
3. Utskottet kan uppmana den berörda myndigheten att förse utskottet med alla upplysningar och preciseringar som det anser sig behöva för att kunna ta ställning till om immuniteten bör upphävas eller fastställas. De berörda ledamöterna ska ges möjlighet att höras. De har rätt att lämna in allt skriftligt material som de anser relevant för utskottets ställningstagande. De har rätt att låta sig företrädas av en annan ledamot.
(...)
6. Vid ärenden som rör fastställelse av immunitet eller privilegier ska utskottet ange huruvida omständigheterna innefattar en administrativ eller annan begränsning av ledamöternas rörelsefrihet under resa till eller från parlamentets mötesplats, eller ett yttrande som gjorts eller en röst som avgivits under utövandet av ledamöternas uppdrag, eller om de kan jämföras med andra aspekter som omfattas av artikel 10 i protokollet om immunitet och privilegier och som inte omfattas av nationell lagstiftning. Utskottet ska föreslå att den berörda myndigheten uppmanas att dra de slutsatser som är nödvändiga.
7. Utskottet får avge ett motiverat yttrande om huruvida myndigheten i fråga kan anses behörig och huruvida den begäran myndigheten har ingett kan anses tillåtlig. Utskottet får emellertid under inga omständigheter uttala sig i skuldfrågan, eller på annat sätt yttra sig över ledamoten eller om det riktiga i att väcka åtal för de uttalanden eller handlingar som tillskrivs ledamoten, inte ens vid tillfällen där utskottet genom prövning av en begäran erhåller detaljerad kunskap i fallet.
(...)

När det gäller tillämpligheten av artikel 9 bör det noteras att man i åtalet mot Aldo Patriciello inte hänvisar till åsikter som uttryckts eller röster som avgivits när han fullgjorde sina åligganden som ledamot av Europaparlamentet, av det enkla skälet att förskingring av allmänna medel eller överträdelse av stadsplaneringen inte kan likställas med en ”åsikt” eller en ”röst”.

Med tanke på att man i anklagelserna mot Aldo Patriciello endast hänvisar till gärningar som begåtts i Italien, som han var en medborgare av vid tidpunkten för omständigheterna i målet, är den enda tillämplbara delen av artikel 10 följande: ”Under Europaparlamentets sessioner skall dess ledamöter åtnjuta a) vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land”.

Tillämpningsområdet för den parlamentariska immuniteten i Italien liknar i hög grad det som används av Europaparlamentet i enlighet med protokollet.

Artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution har följande lydelse:

Artikel 68.2

Ingen parlamentsledamot får, utan godkännande av den kammare ledamoten tillhör, underkastas kroppsvisitering eller husrannsakan, arresteras eller på något sätt frihetsberövas eller hållas i förvar utom vid verkställande av en lagakraftvunnen dom eller då ledamoten grips på bar gärning för ett brott för vilket arrestering är obligatoriskt.

Med andra ord kan brottmålsförfarande enligt den italienska konstitutionen inledas mot ledamöter av Europaparlamentet utan särskilda formaliteter, och ett godkännande är endast nödvändigt i vissa specifika fall.

III. MOTIVERING AV FÖRSLAGET TILL BESLUT

Mot bakgrund av ovanstående och de tillgängliga dokumenten har slutsatsen dragits att Aldo Patriciellos fall ur rättslig synvinkel inte kan betraktas som ett fall där immuniteten bör fastställas av Europaparlamentet. När allt kommer omkring ligger Aldo Patriciellos fall helt inom ramen för den italienska lagstiftningen.

I det nuvarande skedet av rättsprocessen mot Aldo Patriciello hotas inte hans privilegier som parlamentsledamot genom nämnda artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution: liksom ledamöterna i det italienska parlamentet åtnjuter han inte immunitet mot lagföring som sådan.

Därmed är det otvivelaktigt så att den gällande artikel 10 a i protokollet om privilegier och immunitet, enligt vilken ledamöternas skydd är beroende av deras egna nationella lagstiftning, inte ger Europaparlamentet några medel att vidta bindande åtgärder för att skydda Aldo Patriciello i det berörda fallet.

IV. SLUTSATSER

Mot bakgrund av ovanstående överväganden bedömer utskottet för rättsliga frågor, efter att ha hört Aldo Patriciello och granskat skälen för och emot en fastställelse av hans immunitet, att det nuvarande protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965 inte ger Europaparlamentet några medel att vidta bindande åtgärder för att skydda Aldo Patriciello.

BILAGA: Artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution

Artikel 68.2 i Republiken Italiens konstitution har följande lydelse:

Ingen parlamentsledamot får, utan godkännande av den kammare ledamoten tillhör, utsättas för kroppsvisitering eller husrannsakan, arresteras eller på något sätt frihetsberövas eller hållas i förvar utom vid verkställande av en lagakraftvunnen dom eller då ledamoten grips på bar gärning för ett brott för vilket arrestering är obligatoriskt.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	31.3.2009
Slutomröstning: resultat	+: 8 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Carlo Casini, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis